

Vuosaaren Meri-Rastilan Länsiranta

Helsingin Kaupunkisuunnitteluvirasto | Viitesuunnitelma maamerkkikorttelia varten

10.4.2012

- 1 Johdanto
- 2 Suunnittelualue
- 3 Luonnosvaiheet
- 4 Vaihtoehto "Origami"
- 5 Vaihtoehto "Kämmen"

1 JOHDANTO JA TYÖN TAVOITTEET

Meri-Rastilan maamerkkikortteli viitesuunnitelma on Serum arkkitehdit Oy:n Helsingin Kaupunkisuunnitteluvirastolle tekemä konsulttityö, jota on ohjannut Vuosaari-projektin projektipäällikkö Marko Härkönen sekä arkkitehti Antti Varkemaa. Työ aloitettiin tammikuussa 2012 ja valmistui 9. maaliskuuta 2012.

Työssä laadittiin asuintalokorttelin viitesuunnitelma osayleiskaavan ja asemakaavan pohjaksi. Tavoitteena oli esittää kaupunkikuvallisesti vaikuttavia ja omaleimaisia suunnitteluratkaisuja alueensa maamerkinä toimivalle tehokkaalle korttelikonaisuudelle. Toissijaisesti tarkoituksena oli selvittää tontille sopivan kerrosalan määrä.

TYÖRYHMÄ:

Helsingin kaupunki /Kaupunkisuunnitteluvirasto
Antti Varkemaa, arkkitehti

Marko Härkönen, Projektipäällikkö vs, Arkkitehti SAFA

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto
asemakaavaosasto / Vuosaari-projekti
Kansakoulukatu 3
PL 2100, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
p. +358 9 310 37229

Serum Arkkitehdit Oy
Vesa Humalisto
Antti-Markus Lehto
Sami Heikkinen
Mirja Puoskari

2 SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijaitsee Vuosaaren sillan itäisessä päässä. Kortteli on näkyvällä paikalla Vuosaaren saavuttaessa ja kävelyetäisyydellä Rastilan metroasemasta. Kortteli muodostaa tulevaisuudessa uuden kiinnekohdan Vuotien varrelle, joka toimii keskeisenä sisääntuloväylänä kaupunginosaan.

Lähtökohdat

Suunnittelualueeseen kuuluu valmisteltavan osayleiskaavaluonnoksen mukainen korttelialue, joka on tällä hetkellä metsää. Lisäksi tarkastelualueeseen kuuluvat korttelia ympäröivät katu- ja virkistysalueet. Olemassa oleva rakentaminen ympäristössä on pääosin 80-luvulla tehtyä asuntorakentamista ilman erityisiä kiinnekohtia.

Kortteli sijaitsee Vuotien varressa, rantaniityn yläpuolisessa rinteessä, jossa maaston korkeus merenpinnasta vaihtelee välillä +3...+17 m. Rannassa on säilytettävä arvokas tervalepikko, jonka latvukset yltävät noin +26 metrin korkeuteen. Asunnoista on pyrittävä mahdollisuuksien mukaan tarjoamaan merellisiä näkymiä lepikon yli etelään ja lounaaseen Vartiokylänlahdelle. Kerrosluvun alustava vaihteluväli on kuuden ja kahdentoista kerroksen välillä.

Vuotien liikenne aiheuttaa melua ja päästöjä, jotka tuli ottaa huomioon asuntojen suunnittelussa. Lähtökohtana on, että asuinhuoneita ja parvekkeita ei todennäköisesti voida avata suoraan Vuotielle ja raittiin ilman sisäänotto tulee siksi osassa korttelia järjestää keskitetysti riittävän korkealta. Tästä syystä pohjoisreunan asuntosuunnittelun lähtökohtana toimii luontevasti sivukäytäväratkaisu.

Korttelin alla kalliolla sijaitsee Helsingin Energian Kaukolämpöverkoston pumppuasema, johon tulee säilyä kulkuyhteys.

Korttelin autopaikat sijoitetaan kellariin tai maanalaisiin laitoksiin korttelissa. Kerrosalan mitoituksessa huomioidaan autopaikkojen laskentaohje (vähintään 1 ap / 110 k-m²). Vieraspaidat sijoitetaan katualueelle. Pysäköintilaitoksessa tutkitaan autopaikkojen sijoittamista myös viereistä venesatamaa varten.

3 LUONNOSVAIHEET

Korttelista laadittiin neljä alustavaa, kaaviomaisesti esitettyä ja karkeasti massamallinnettua luonnosvaihtoehtoa, joista kaksi kehitettiin tarkemmin dokumentoiduiksi ja 3D- mallinnetuiksi suunnitelmiksi. Vaihtoehtoista toinen valittiin lopuksi tarkemmin visualisoitavaksi.

Lähtökohtaisesti neljästä vaihtoehdosta pyrittiin muodostamaan toisistaan poikkeavia tyyppiratkaisuja. Suunnittelualueen reunaehdoista johtuen ratkaisumalleihin syntyi kuitenkin samankaltaisia piirteitä luonnosteluvaiheen aikana. Näitä ovat erityisesti korttelin avaaminen valoisiin ilmansuuntiin ja merinäköymin sekä Vuotien melulta suojatuminen.

Alustavat neljä vaihtoehtoa nimettiin niiden luonteen mukaisesti:

1 Viuhka:

Rakennus on maaston mukaan terassoituva kerros- ja rivitalon hybridi, joka sulkeutuu pohjoiseen sivukäytävällä ja avautuu terassoituen etelään ja länteen. Kaikilla asunnoilla on suuri vihreä terassi ja rivitaloissa mahdollisuus kaksikerroksisiin asuntoihin. Mittakaava muuttuu Vuotien rajaavasta kerrostalosta portaittain terassoiduiksi yhteenkytketyiksi pientaloiksi.

2 Origami:

Lähtökohtana on umpikortteli, jota on muovattu paikan tarjoamista lähtökohdista. Kortteli muodostaa suojaisen piha-alueen samalla kun rinnettä myöten laskeutuva rakennus avaa näkymiä merelle länteen. Pohjoiseen on sijoitettu suojaava sivukäytävä. Asunnot avautuvat pääosin etelään ja länteen. Korttelin korkeusvaihtelussa on pyritty rauhallisiin räystäslinjoihin.

3 Veistos:

Ratkaisu on kahden rakennuksen muodostama asuinkortteli. Kahden rakennusmassan väliin jää piha-alue, joka huomioi myös viereisen korttelin näkymät länteen. Molemmat rakennukset suunnataan länteen kohti merta. Näkymät asunnoista ovat väljät ja valoisa. Vuotien viereinen rakentaminen perustuu sivukäytäväratkaisuun samaan tapaan kuin muissakin ratkaisuissa.

4 Kämmen:

Kaksi "purjemaisen" rakennuksen kärkeä nousevat maamerkiksi ranta-alueelle. Kolmiomaiset kerrostalot suojaavat piha-alueen. Terassoituvat asunnot ja parvekevyöhykkeet muodostavat rikkaan sisäpihamaailman. Ulospäin rakennusmassat ovat sulkeutuneemmat. Kortteli liittyy ympäröivään rakennuskantaan rajautumalla ympäröiviin katuihin ja matalilla rakennusosilla. Korkealle nousevat korttelin kärjet muodostavat omaleimaisen maamerkin ja houkuttelevia asumisratkaisuja.

Jatkosuunnitteluun valittiin vaihtoehdot "Kämmen" ja "Origami", joita kehitettiin seuraavassa vaiheessa eteenpäin. Lopulta vaihtoehdosta "Kämmen" tehtiin lopulliset tarkemmat suunnitelmat sekä visualisoinnit.

1 VIUHKA

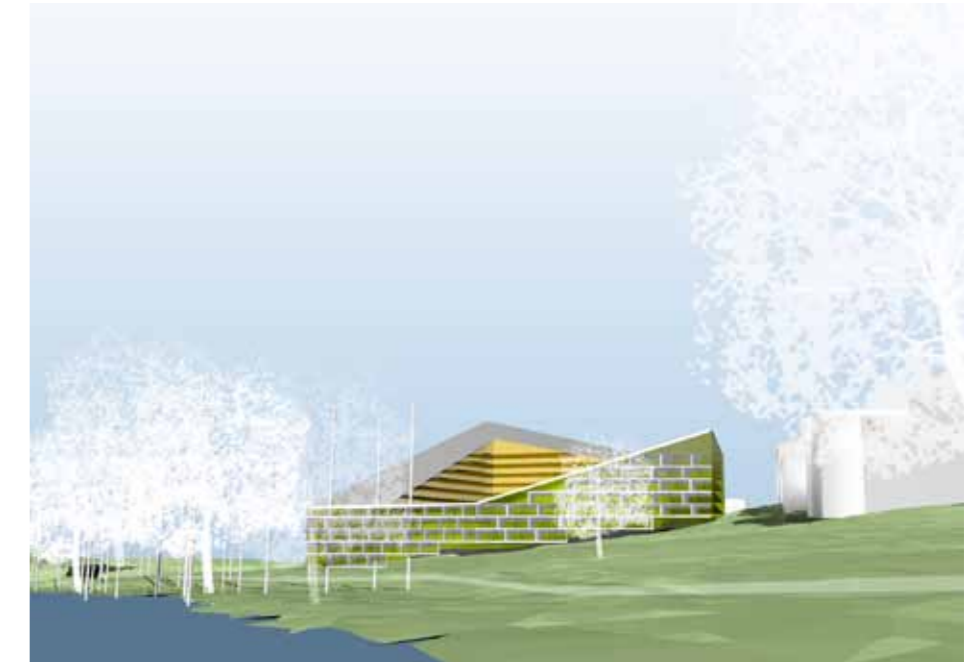
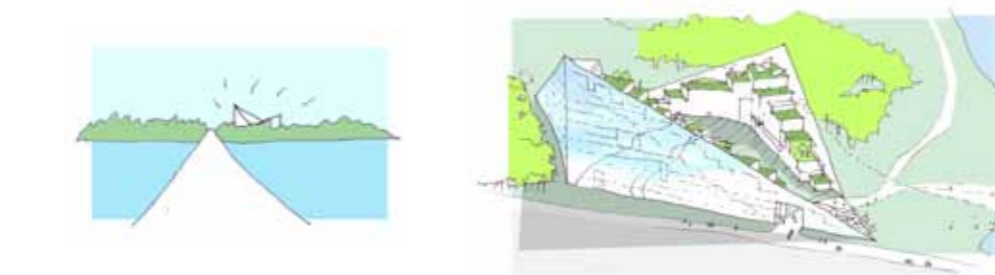
2 ORIGAMI

3 VEISTOS

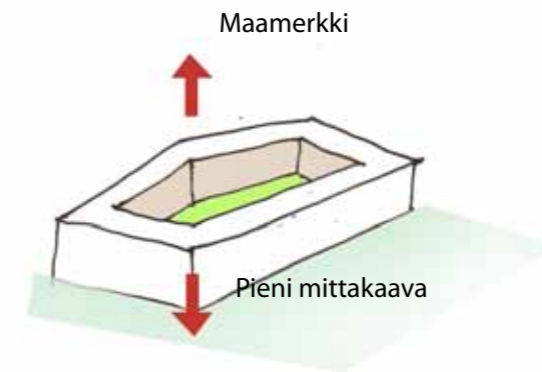
4 KÄMMEN

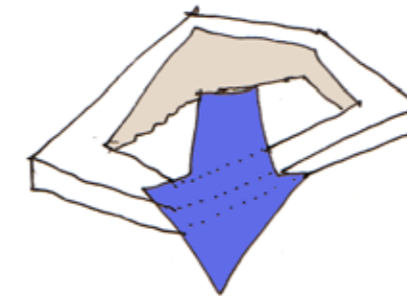
4 VAIHTOEHTO "ORIGAMI"

KAUPUNKIRAKENNE 1:5000

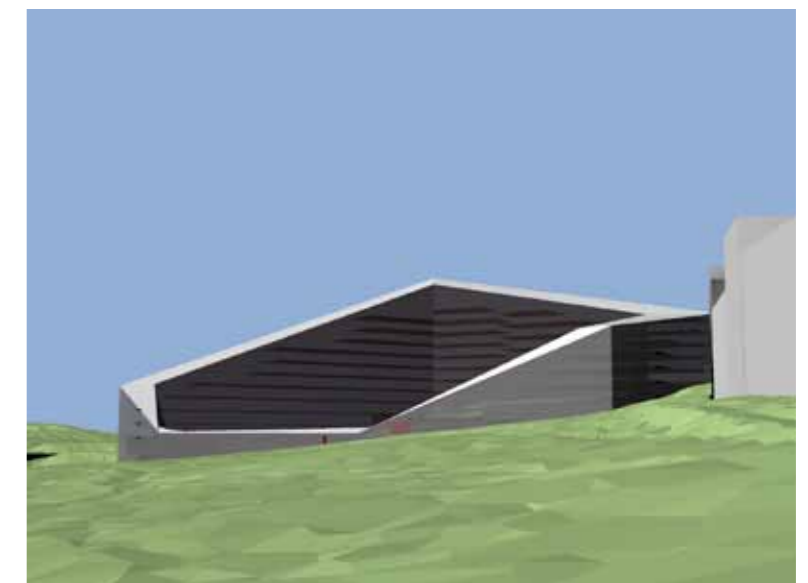

UMPIKORTTELIN MUODONMUUTOS

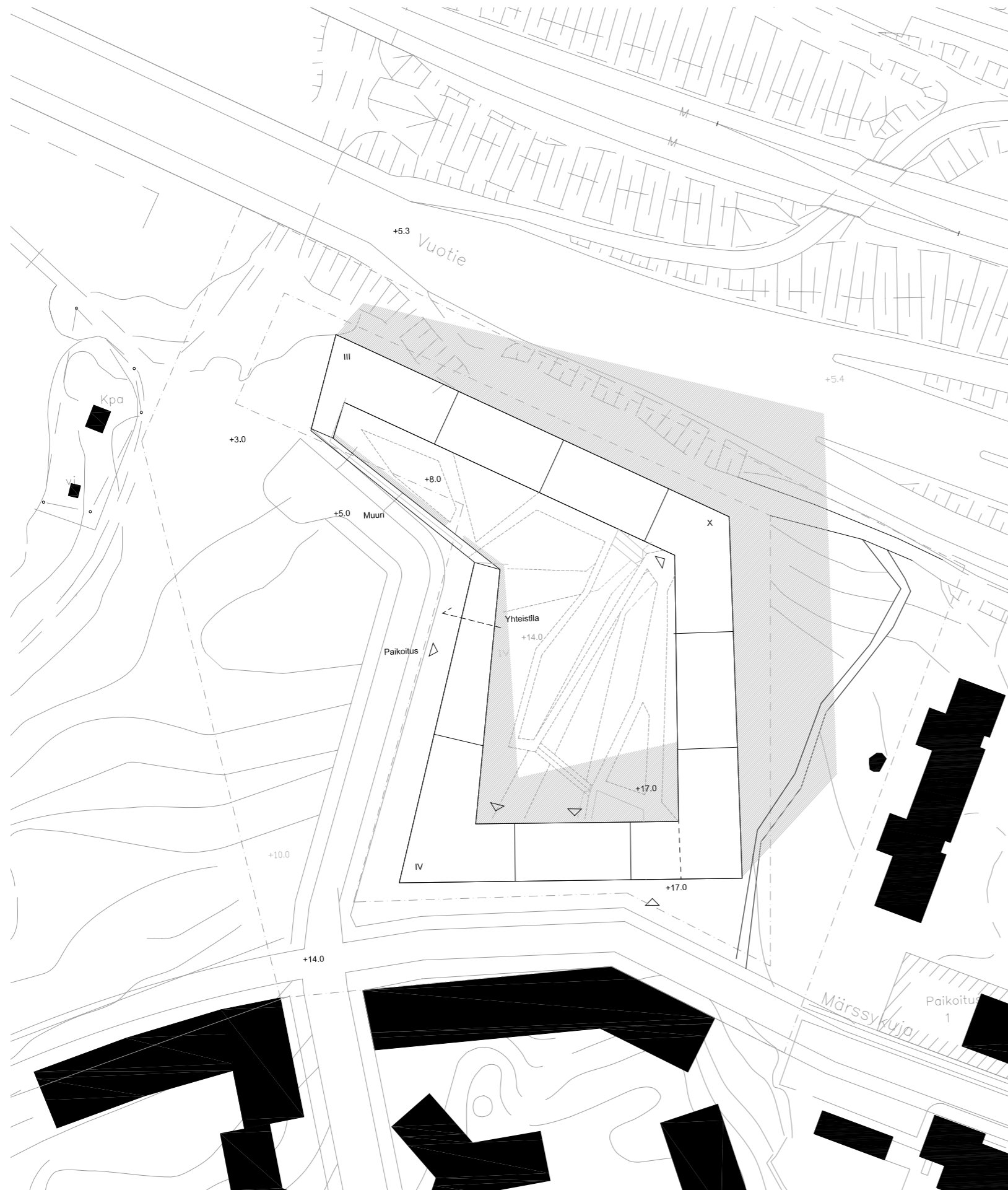

NÄKYMÄT

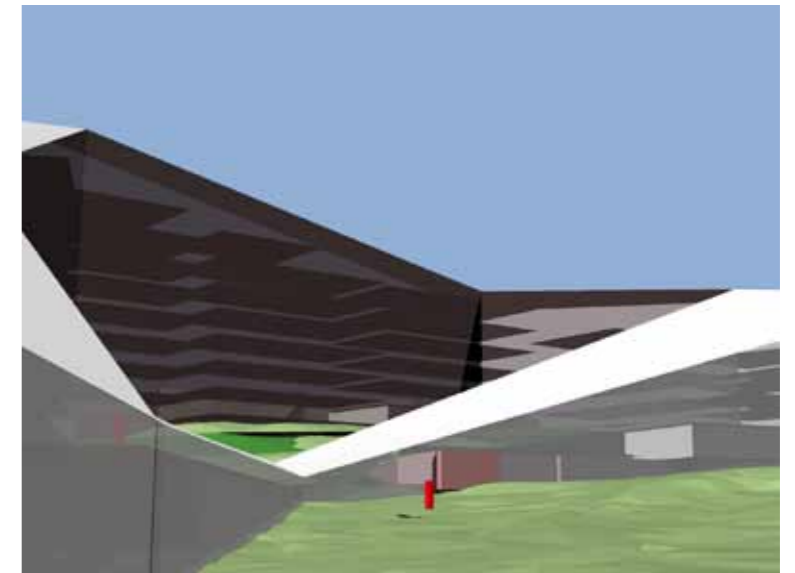
NÄKYMÄ RANNASTA

ASEMAPIIRROS 1/1000

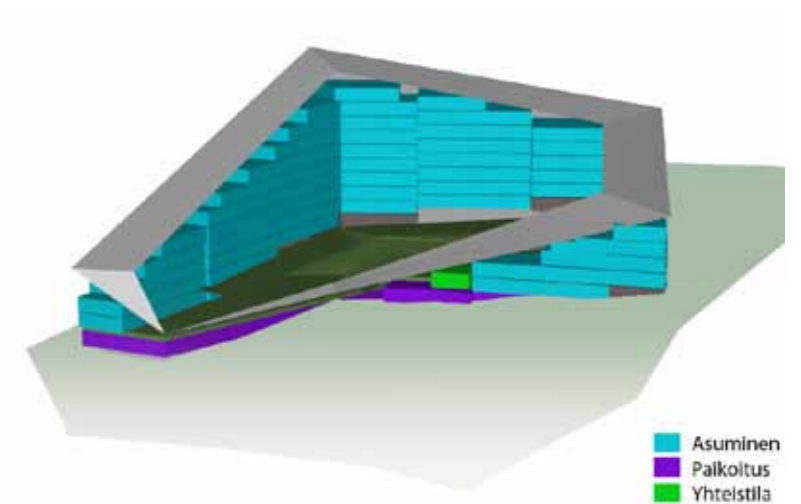
NÄKYMÄ SISÄPIHALLE

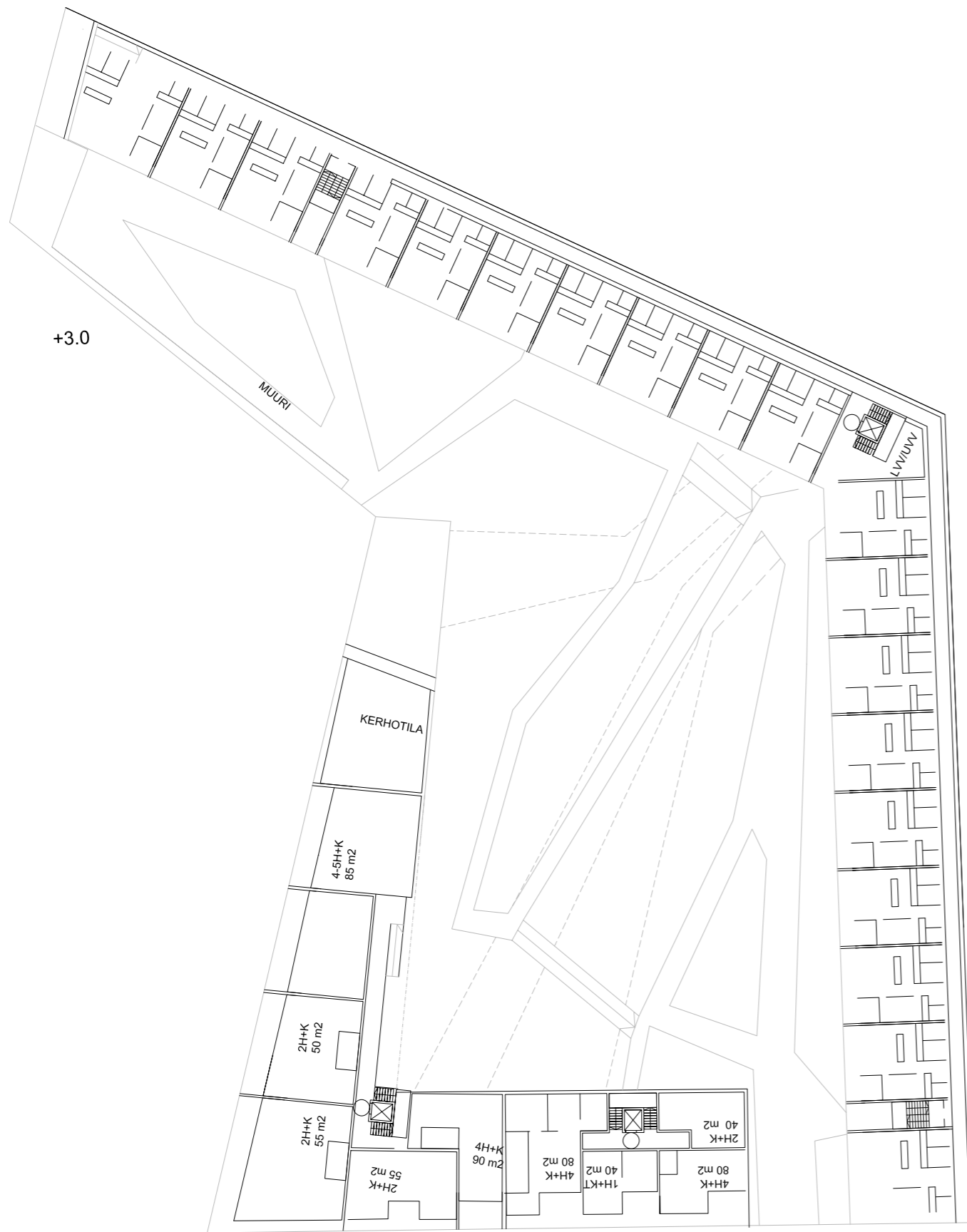
Origami

Lähtökohtana on luonnosvaiheen tapaan umpikortteli, jota muovataan paikan tarjoamista lähtökohdista. Korttelin pohjoiskulma nousee maamerkiksi Vuotielle ja suojaa pihaa melulta. Mataloituvat osat avaavat näkymiä ja pienentävät korttelin mittakaavan etelässä yhden kerroksen korkuiseksi rajaukseksi suojaisan pihan ja julkisen puiston välillä. Korttelin rakennustyyppienä on käytetty sivukäytävää ja lamellitaloa. Asunnot avautuvat pääosin etelään ja länteen. Yhteistila sijaitsee matalassa osassa.

ORIGAMI KORTTELI

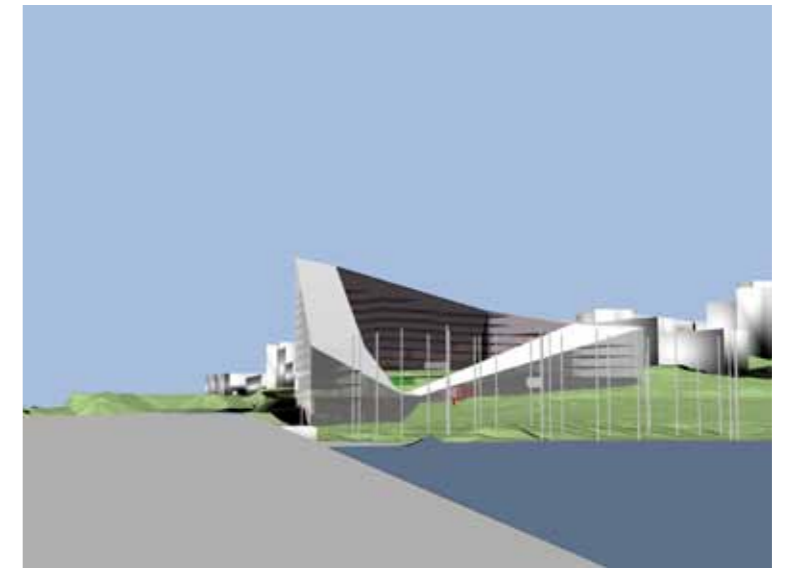
Kerrosala	15 500 m ²
Paikotus	141 ap (1/110 k-m ²)
	20ap vieraspaikkoja

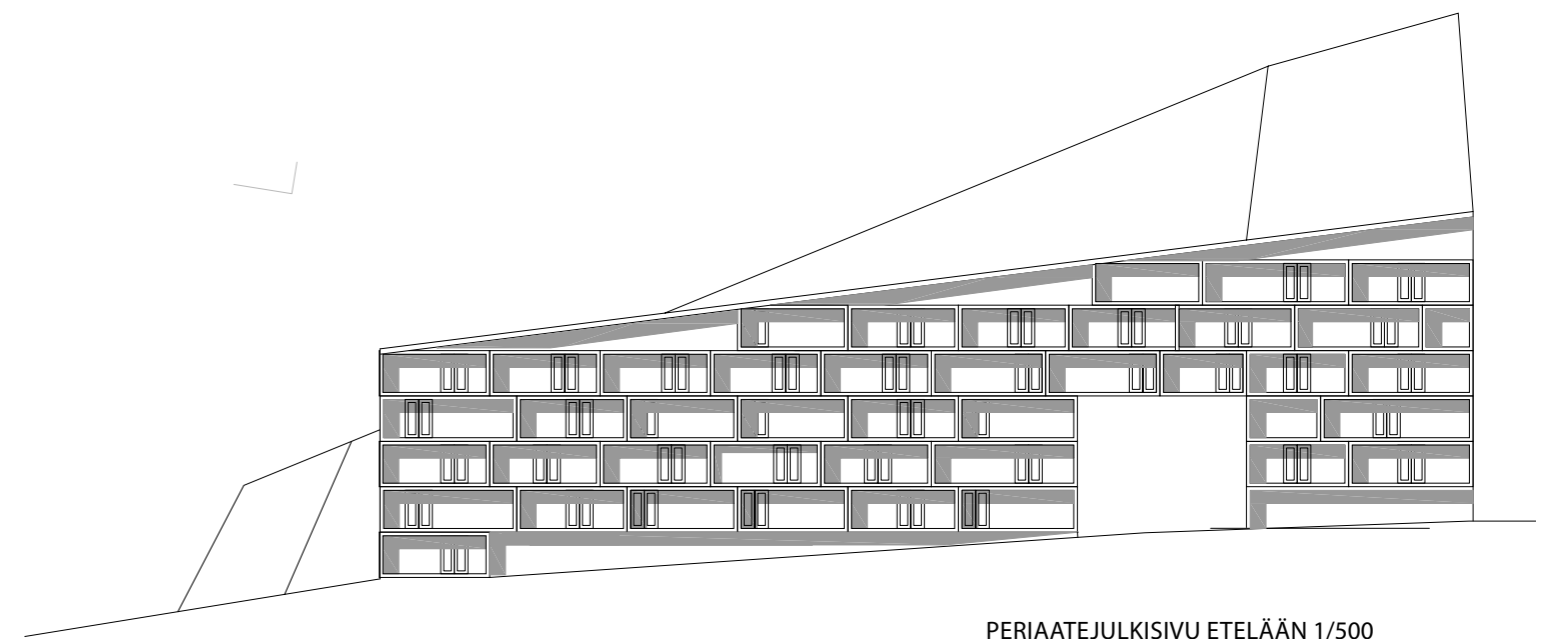

+3.0

PERIAATEPOHJAPIROKSET 1/500

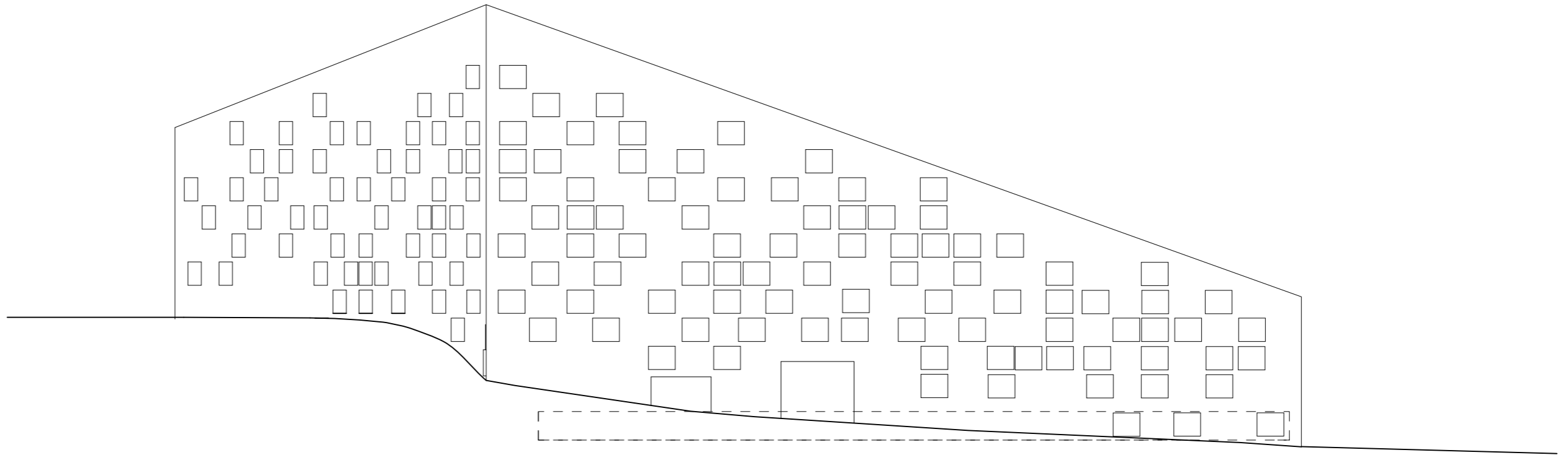

NÄKYMÄ VUOSAAREN SILLALTA

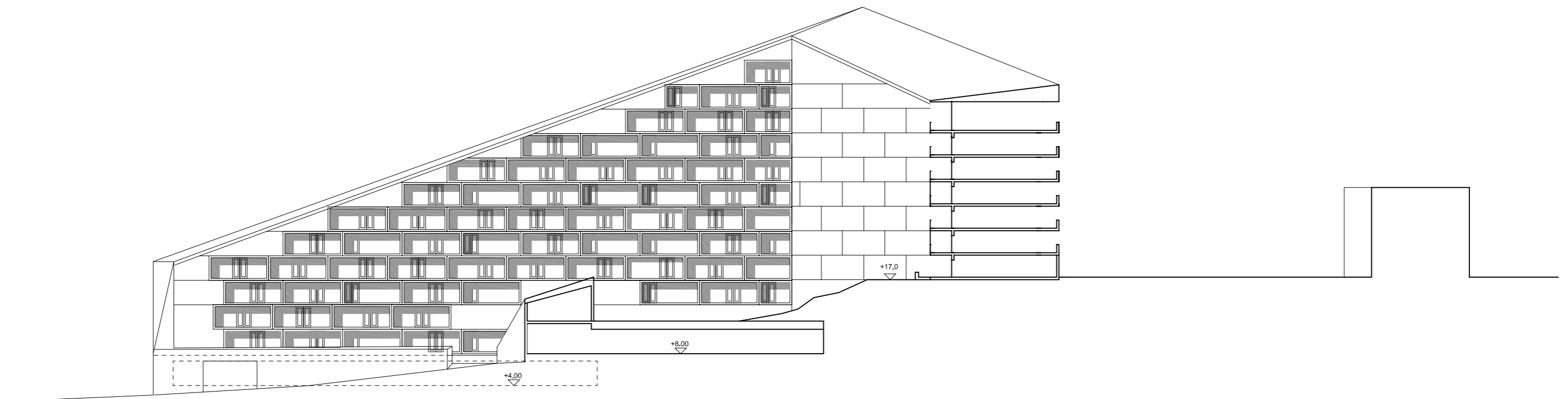

PERIAATEJULKISIVU ETELÄÄN 1/500

PERIAATEJULKISIVU POHJOISEEN 1/500

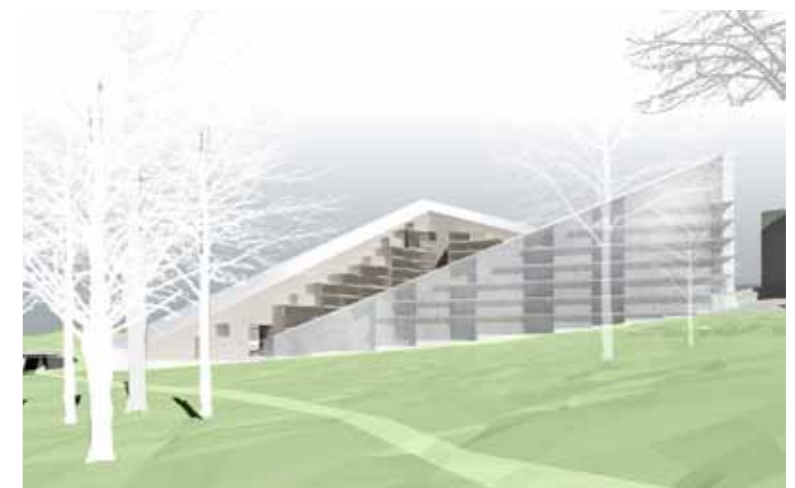
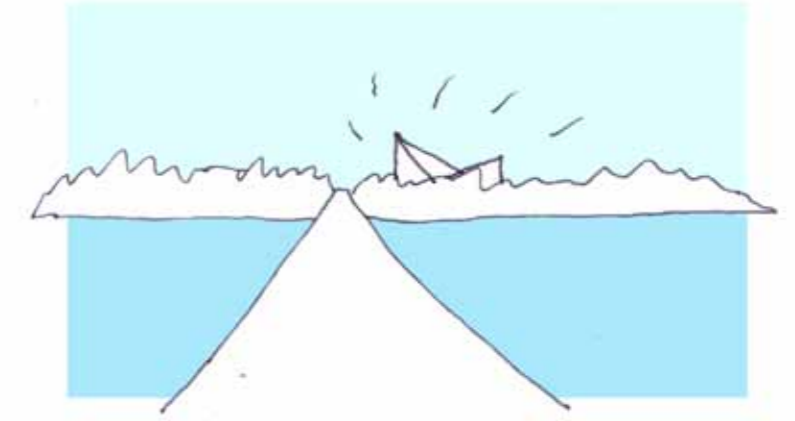

LEIKKAUS A-A 1/500

5 VAIHTOEHTO "KÄMMEN"

KAUPUNKIRAKENNE 1:5000

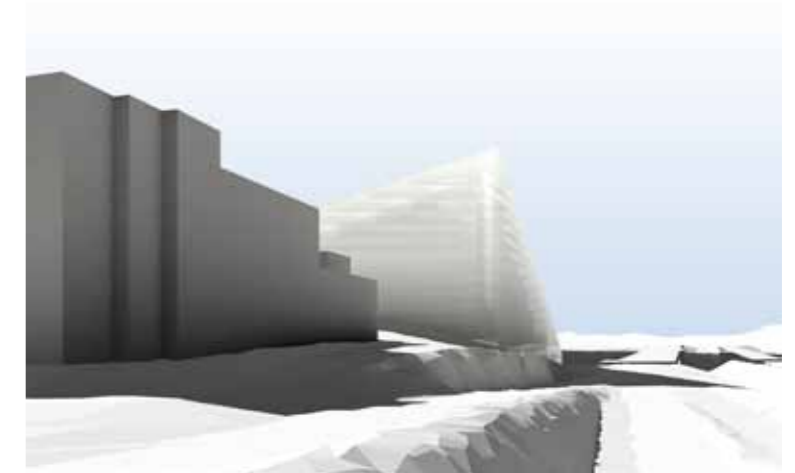

KORTTELIN HAHMO VIRKISTYSREILTÄ

MAAMERKIN HAHMO VUOTIELTÄ

Kämmen

Kaksi purjemaisten rakennuksen kärkeä nousevat maamerkiksi ranta-alueelle. Kerrostalokortteli ovat rantapuiston metsäisestä horisontista esiin nouseva, värikäs asuinalueen symboli. Korttelin mittakaava laskee kohti rantavyöhykettä ja olemassa olevia asuinrakennuksia.

Korttelin ulkopuolen olemus on kevyt ja muuntuva; tavoitteena on eri vuorokaudenaikoina muuntuva julkisivu. Ulkokuoren julkisivu muodostuu kahdesta läpinäkyvästä ja opaalista lasilankusta siten, että kolmiomaiset julkisivut muuttuvat rasterimaisena pintana ylöspäin läpinäkyvämmäksi. Taustaväri muuttuu lähi-värisommitelmana kohti rakennuksen huippua. Katto voidaan toteuttaa viherkattona, joka parantaa sadevesien hallintaa korttelissa.

Korttelin sisäpuolelle muodostuu suojaisa piha-alue. Pihasta muodostuu lämpimä sävyineen ja monimuotoisine parveke- ja terrassivyöhykkeineen rikas ja lämmin ja vastakohta ulkokuoren viileydelle.

Korttelin katutasoon on sijoitettu ikkunallisia huonetiloja, kuten yhteistiloja ja asuntoihin liittyviä työtiloja. Itänurkassa sisääntuloaukion yhteydessä on myös liiketila. Korttelin länsikulmaan on sijoitettu venesatamaa ja virkistysaluetta palvelevia tiloja maantasoon.

KORTTELI

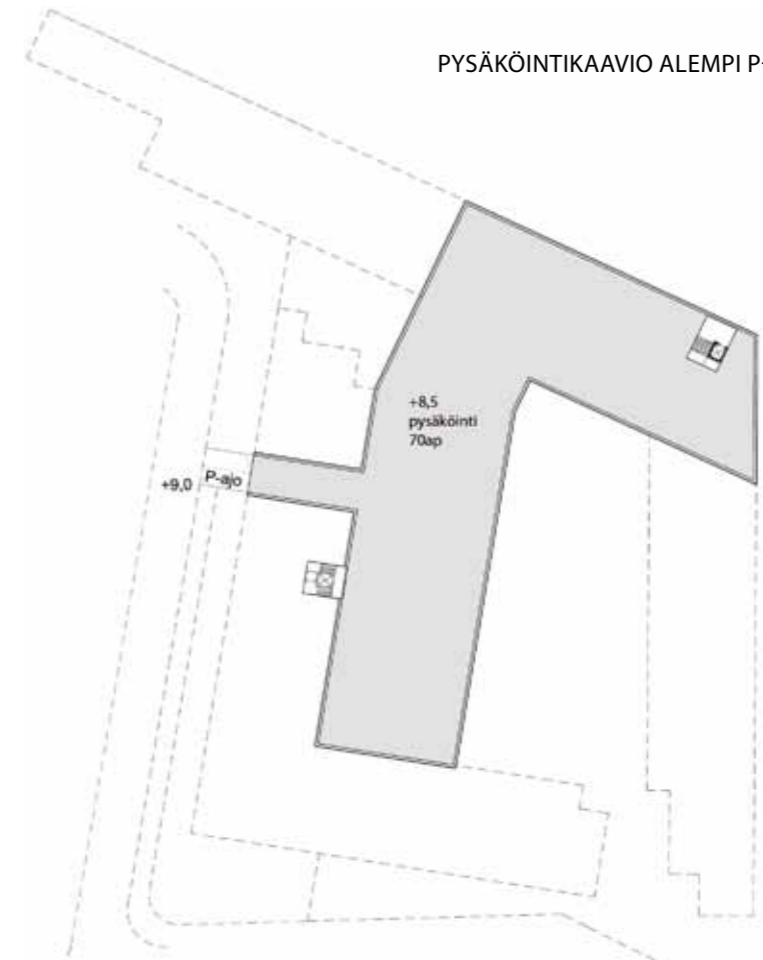
Kerrosala	13 000 m ²
Paikoitus	130 ap (1/110 k-m ²) 20ap vieraspaikkoja 10ap pienvenesataman käyttöön

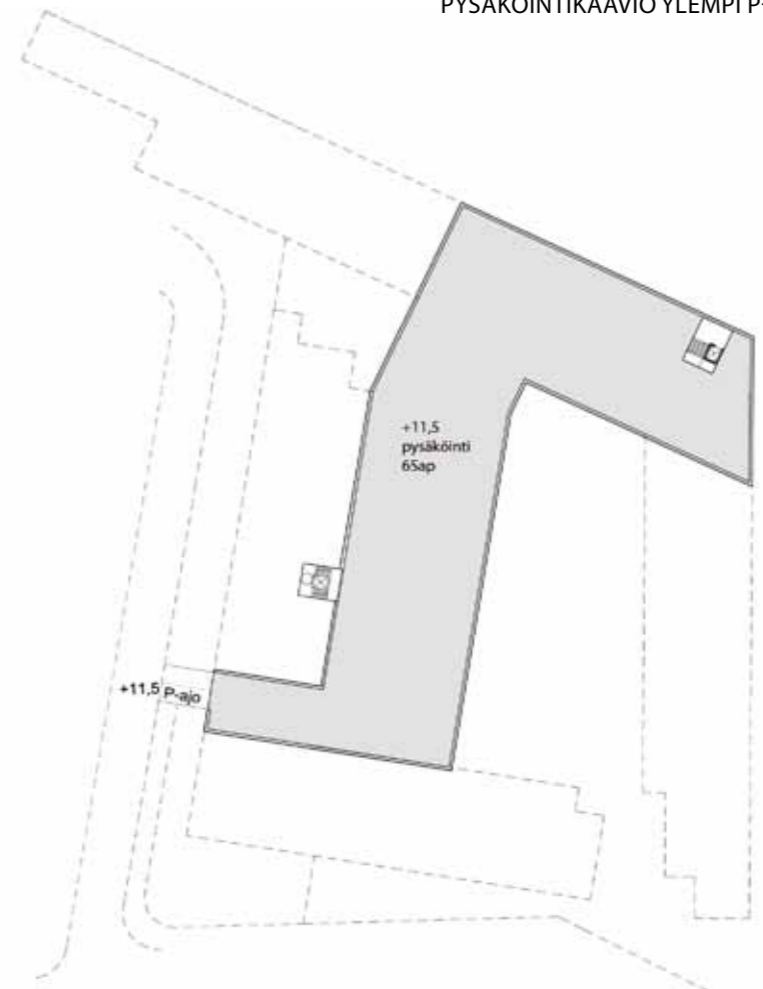
PERIAATEPOHJAPIROKSET 1/500

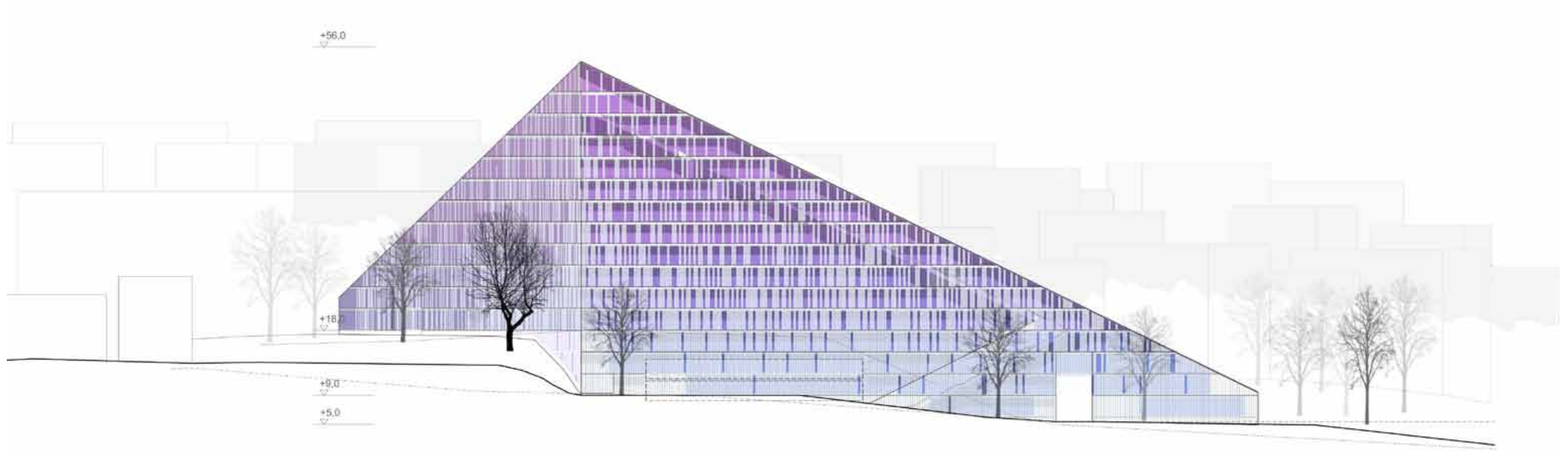

PYSÄKÖINTIKAAVIO ALEMPI P-TASO 1/1000

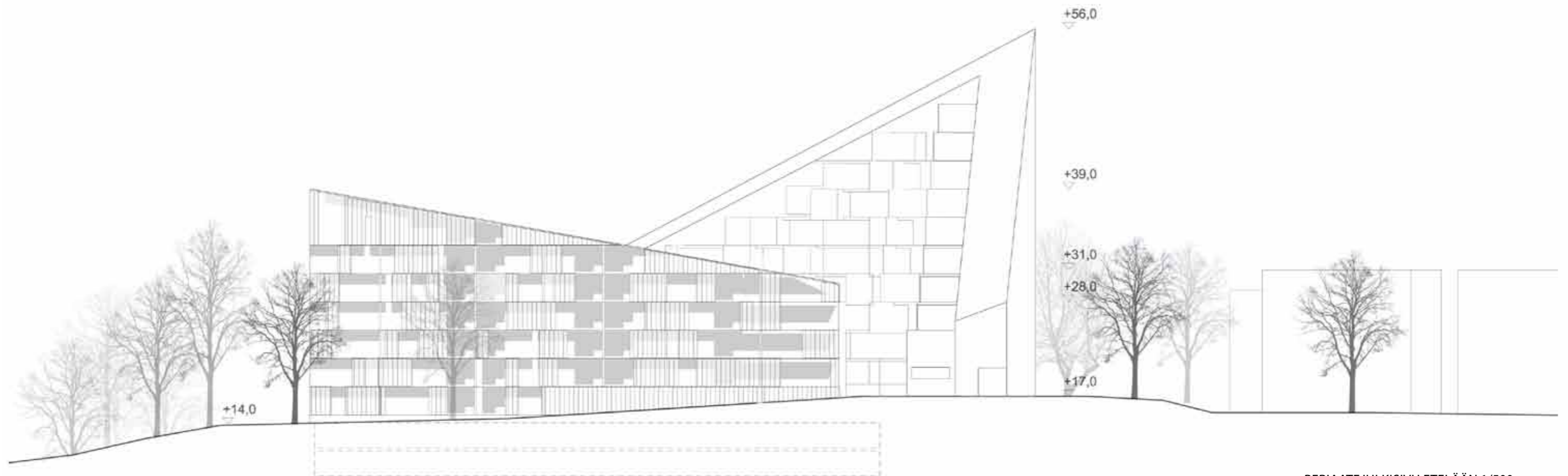

PYSÄKÖINTIKAAVIO YLEMPI P-TASO 1/1000

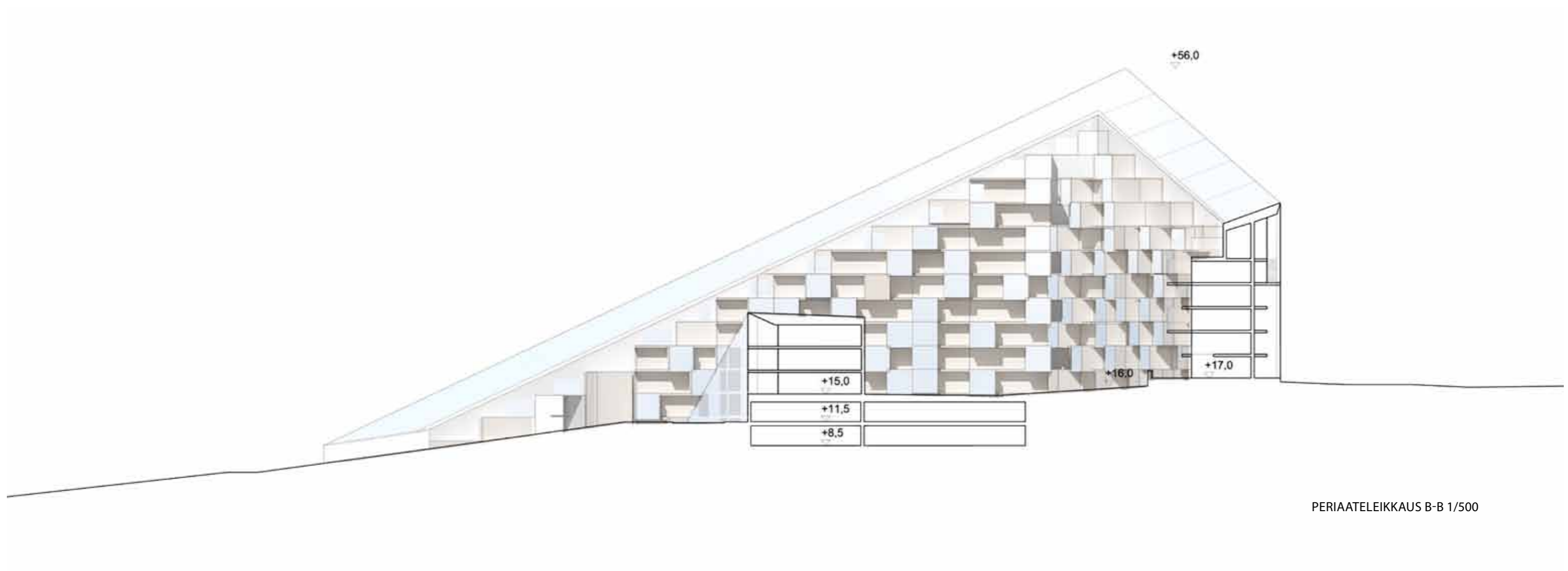

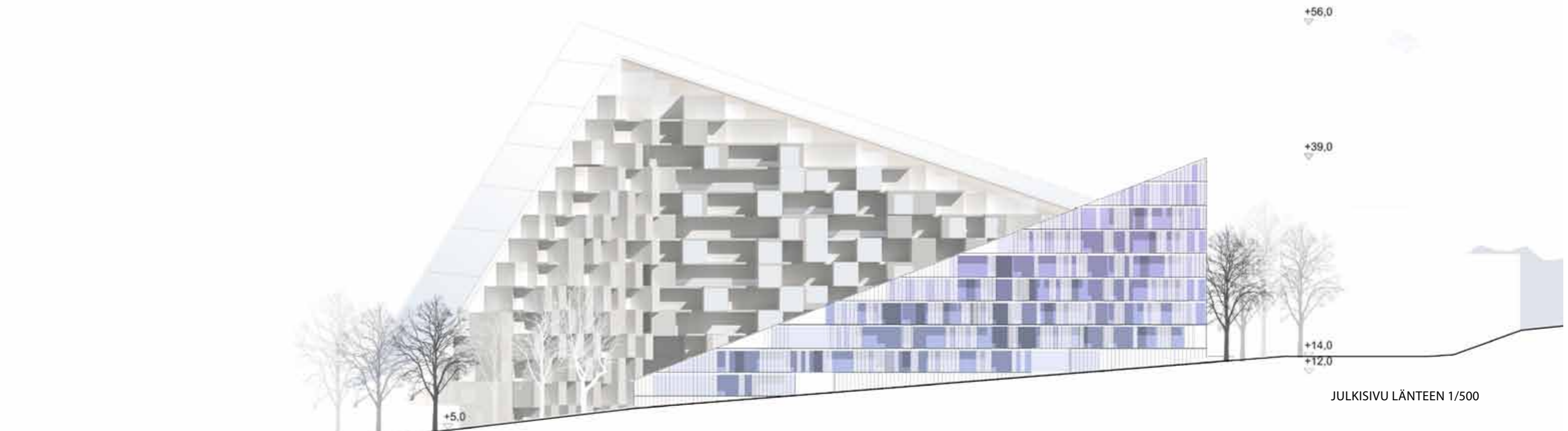
PERIAATEJULKISIVU POHJOISEEN 1/500

PERIAATEJULKISIVU ETELÄÄN 1/500

JULKISIVU LÄNTEEN 1/500

vuotie

terassi /
venekehon tilat
liiketila / kahvila
kattosauna

jäte/var.

kytketty
pientalo

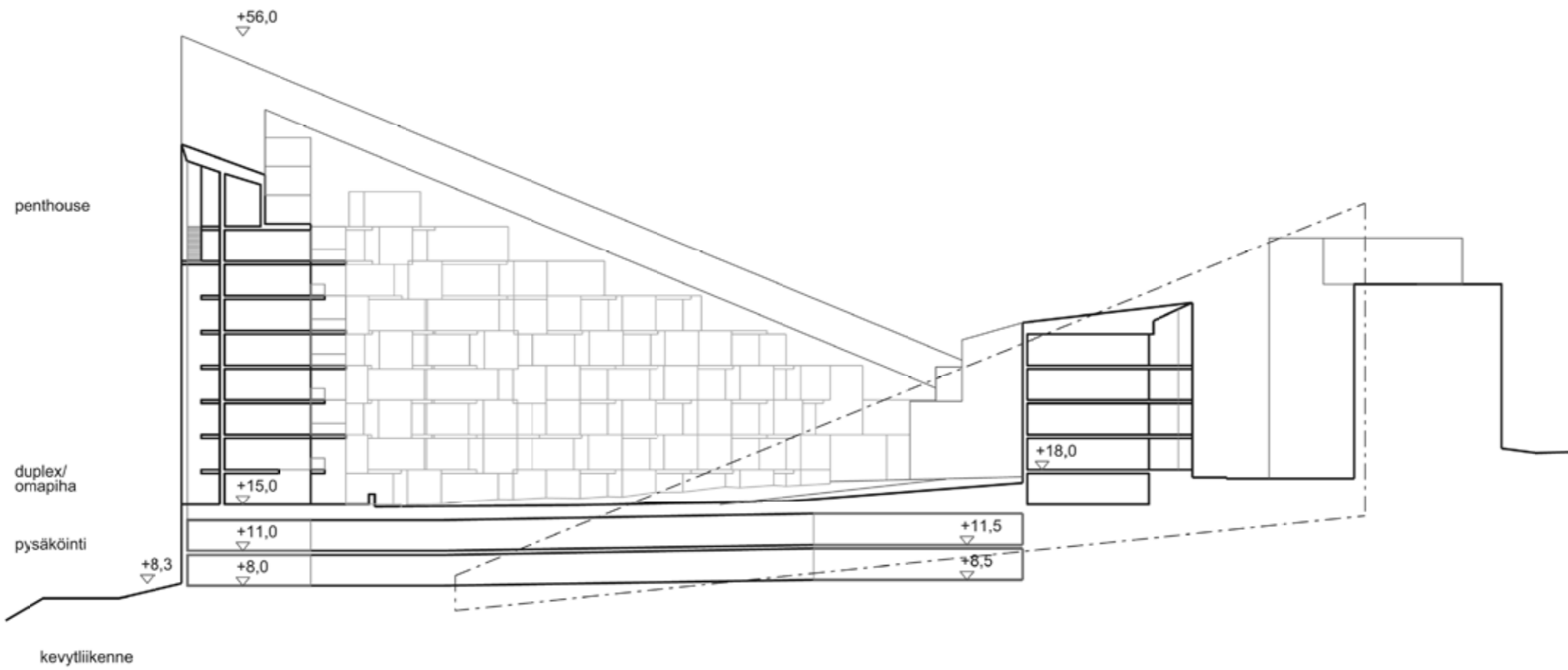
kytketty
pientalo

lamellitalo
II-IV

lamellitalo
VI-VII

asuntovarastot

ajo
P-halliin

penthouse

duplex/
omapiiha

pysäköinti

Vuotie

kevytliikenne

LEIKKAUS A-A 1/500

NÄKYMÄ VUOSAAREN SILLALTA

Helsingin kaupunki
Kaupunkisuunnitteluvirasto

asemakaavaosasto / Vuosaari-projekti
Kansakoulukatu 3
PL 2100, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

serum

Serum arkkitehdit Oy | Nilsiäkatu 11-13 F 6
FIN-00510 Helsinki Finland | www.serum.fi